

Aikuisten psykososiaaliset palvelut 2022

Talousarviossa kustannusrakenne on pääosin ennallaan. Ainoa merkittävä kustannuskasvu kohdistuu korvaushoitoon. Rasion päihde- ja mielenterveysyksikön palvelut jatkuvat pääosin ennallaan, mutta korona- epidemia on aiheuttanut rajoituksia kasvotusten tapahtuviin asiakastapaamisiin verrattuna aiempaan tapaan hoitaa asiakkaita. Puhelimitse ja kuvallisella etäyhteydellä tapahtuvat kontaktit ovat korvanneet käyntejä. Tilanne keväällä ja kesällä 2021 oli hieman edellistä vuotta helpompi kasvokkain tapahtuvien asiakaskontaktien suhteen, kun suojautuminen (käsien desinfiointi ja maskien käyttö) olivat tulleet asiakastyössä rutiiniksi sekä asiakkaille että henkilökunnalle. Mielenterveystiimissä käyntimäärä olikin kasvanut 24 % vuoteen 2020 verrattuna, mutta myös asiakkaiden määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna (9 %). Asiakkaiden kanssa on edelleen jatkettu myös ulkoilua, joka hyödyttää monia asiakkaita, sillä ulkoilu työntekijän kanssa on hyvää hoitoa mielialan laskuun ja ahdistuneisuuteen ja ehkäisee koronaristäytymisen tuomia haittoja. Saapuneiden läheteiden määrän kasvu selittyy osittain korona-ajan asiakkaille/potilaille aiheuttaman kuormituksen ja eristäytyneisyyden vaikutuksilla, ja näihin vastataan tarjoamalla palveluita varmasti vielä jonkin aikaa.

Korvaushoidossa potilasmäärä kasvoi vuoden takaiseen 42 %. Myös käyntimäärät olivat nousseet verraten vuoden 2020 tilanteeseen, jolloin potilaita siirrettiin päivittäisestä lääkityksestä pitkävaikutteiseen injektiohoitoon. Käyntimäärät laskivatkin keväällä 2020 merkittävästi. Nyt käynnit ovat uudelleen lisääntyneet potilaiden määrän lisääntyneenä ja injektioiden suhteellisen osuuden vähentyneenä. Osalle potilaista injektiohoito ei sovi. Korvaushoitoon esitetään yhtä sairaanhoitajan toimea lisääntyneiden asiakasmäärien takia. Asiakasmäärän kasvun takia yksikössä on jo tilapäinen sairaanhoitaja loppuvuoden. Kasvua on myös yksikön lääkekustannuksissa lisääntyneen asiakasmäärän takia.

Päihdetiimin hoitajat jatkavat mielenterveystiimin auttamista läheteillä tulneiden asiakkaiden hoitamisessa. Tiimien rajat ovat madaltuneet. Mielenterveystiimiin tulee läheteillä asiakkaita, joilla on myös päihdeongelmia, jotka ymmärrettävästi kytkeytyvät mielenterveyden ongelmiin. Vaikuttaa siltä, että mielenterveyshoitoon hakeudutaan matalammalla kynnyksellä kuin päihdehoitoon ja mielenterveyteen liittyviä kysymyksiä tunnistetaan helpommin kuin päihdeongelmia. Päihdetiimin osalta kohdennetaan uutta toimintaa erityisesti nuoriin päihteiden käyttäjiin, ongelmien pahenemisen ja kroonistumisen ehkäisemiseksi. Heidän hoitopolkuaan on kehitetty yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa, tämä työ on kuitenkin edelleen kesken. Nykyisessä tilanteessa on kyetty lähinnä tarjoamaan nuorten päihdearvioita lastensuojelun pyynnöstä, mutta nuorten auttamiseen tai heidän hoitoonsa ei ole perustasolla riittäviä resursseja. Perheiden ongelmat sekä nuorten päihde- ja mielenterveysoireilu nivoutuvat yhteen. Erilaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä on suunniteltu kaupungin muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä liittyen ehkäisevään päihde- ja mielenterveystyöhön.

Päihdehuollon avo-, vieroitus- ja selviämisasemapalvelut on kilpailutettu Turun johdolla ja uudet palveluntuottajat valittu. Näiden palveluntuottajien kanssa yhteistyö ja sopimuskausi on alkanut 1.9.2020. Päihdehoidon laitostuntoutuksen ostopalvelut kilpailutetaan vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 22.8.2011 päihdetiimin saaman testamentin varojen käyttösuunnitelman vuosille 2012-2015. Koska varoja on kulunut ennakoitua vähemmän, voitiin samaa suunnitelmaa toteuttaa myös 2016-2021 ja varoja riittää käytettäväksi päihdepsykiatriseen hoitoon myös vuodelle 2022.

Rasion kaupungin virka-aikaisen kriisiavun organisointi jatkuu päihde- ja mielenterveysyksiköstä edelleen vuonna 2022.

FinFami ry:n toimesta järjestetty mielenterveyspotilaiden omaisneuvojatoiminta jatkuu yksikköme tiloissa myös vuonna 2022. Siitä ei koidu yksiköllemme kustannuksia.

Erikoissairaanhoido 2022

Erikoissairaanhoido koostuu lähes pelkästään Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin laskutuksesta. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on ilmoittanut vuoden 2022 kuntalaskutuksen ennakotiedot. Vuoden 2022 varsinaiset palvelusuunnitelmat toimitetaan jäsenkunnille perussopimuksen mukaisesti lokakuun puoliväliin mennessä. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitus hyväksyi kesäkuussa sairaanhoitopiirin vuoden 2021 talousarvioraamin reunaehdoiksi seuraavat asiat:

1. talousarvion 2022 jäsenkuntien maksuosuudet voivat kasvaa enintään 2,5 % talousarviosta 2021
2. talousarvio laaditaan 4,1 milj. euroa alijäämäiseksi tilikauden tuloksen osalta.

Sairaanhoitopiirin hallituksen budjettikäsittelyssä talousarvioraamia perusteltiin seuraavasti:

” Voimassa oleva taloussuunnitelma on valmisteltu jäsenkuntien kanssa sovitulla tavalla siten, että vuosittainen jäsenkuntien maksuosuuksien kasvu talousarviosta talousarvioon voi olla enintään +2,5 %. Kuntaneuvotteluissa todettiin asetelman olevan edelleen voimassa ja tulokehityksen valmistelua vuodelle 2022 on tehty tältä pohjalta. Ulkokuntien ja muiden maksajien tuottojen ennakoitaan kehittyvän vuoden 2021 volyymikehitystä mukailten. Asiakasmaksulain muutos ja yhä avohoitopainotteisemmat hoitomuodot vaikuttavat negatiivisesti asiakasmaksujen tuotto-odotuksiin. Muilta osin tuottokehitykseen ei ennakoita merkittäviä muutoksia ja toimintatuottojen kasvuksi arvioidaan 1,9 % talousarviosta 2021. Toimintakulujen osalta keskeinen epävarmuustekijä on helmikuussa 2022 kunta-alan päättyvät työehtosopimukset ja tulevan palkkaratkaisun kustannusvaikutukset. Henkilöstökustannusten osuus toimintakuluista on n. 57 %. Tulevan työehtosopimuksen lisäksi henkilöstökuluihin vaikuttaa työnantajan sivukulujen kehitys sekä toiminnasta lähtevät muutostarpeet. Vuoden 2022 talousarvioraamin valmistelussa palkkakustannusten kustannusvaikutukseksi on oletettu 2,0 % ja sivukulujen ennakoitaan noudattavan vuoden 2021 kehitystä. Palvelujen ostojen kustannusten arvioidaan nousevan 1,9 %, materiaalien 1,7 % ja vuokrien 1,0%. Edellisten lisäksi käyttöönotettava uusi Majakkasairaala nostaa Tyksin tulosalueen kustannuksia 13,3 milj. euroa pääomavuokra- ja ylläpitokustannuksina ja investointiohjelman mukaiset rakennuksen laite- ja kalustohankinnat 2,3 milj. euroa Tyksin tulosalueen suunnitelman mukaisia poistoja.

Sairaanhoitopiirin käyttö on toteutumassa tänä vuonna sairaanhoitopiirin oman suunnitelman mukaisesti. Sairaanhoitopiirin talousarvio Rasion osalta on 31.830.317 €, jossa on nousua 0,2 % sairaanhoitopiirin omaan tämän vuoden budjettiin. Rasion osalta erikoissairaanhoidon budjetti oli laadittu tämän vuoden osalta 1,2 milj. € pienemmäksi kuin sairaanhoitopiirin esittämä. Lisäksi säästötoimenpiteenä budjetista leikattiin vielä lisää 100.000 €. Näin ollen nousua Rasion osalta on 1,4 milj. € verrattuna vuoden 2021 Rasion erikoissairaanhoidon budjettiin varattuun määrärahaan. Ruskon osalta budjettiesitys on laadittu sairaanhoitopiirin esityksen mukainen. Ruskon osalta sairaanhoitopiirin esitys on 7.443.995 €, nousua 0,5 % (38.000 €) tähän vuoteen.

Sote-lautakunta 28.9.2021 § 125: 1.000.000 euron vähennys Rasion erikoissairaanhoidosta.

Hallintopalvelut 2022

Hallintopalveluiden budjetti vuodelle 2022 ei pidä sisällään mitään suuria muutoksia. Lautakuntatyöhön budjetoitu summa on vuoden 2021 tasolla. Lisäksi lautakunnan avustusten alla olevat synnytysavustukset on pidetty vuoden 2021 tasolla eli 60.000 eurossa.

Hallinnon kustannuspaikalla on tullut muutoksia palkkakustannuksiin. Organisaatiomuutoksen myötä sosiaali- ja terveystoimialan talouspäällikön ja palvelusihteerin palkat on budjetoitu konsernipalveluyksikön alle.

Hallinnon alla olevia hankkeita jatkuu vuonna 2022 Siivet-hanke, jolle on budjetoitu 9.000 euron varaus. Lisäksi Rasion kaupunki sai myönteisen rahoituspäätöksen Maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontahankkeelle, joten siihen on myöskin talousarviossa varauduttu.

Palkkatukirahoihin on budjetoitu sama summa kuin vuonna 2021 eli varaukseen 785.000 euroa ja tulopuolelle 390.000 euroa.

Sote-lautakunta 28.9.2021 § 110: Linkki-toimintaan liittyminen, 9.000 euron kulujen lisäksi lautakunnan kustannuspaikalle.

Hoito- ja hoivapalvelut 2022

Hoito- ja hoivapalvelujen budjetin 2022 lähtökohtana on jatkaa niin, että palvelujen käyttö suuntautuu ensisijaisesti ennaltaehkäiseviin palveluihin. Ikäihmisten toimintakykyä ylläpitävät palvelut ovat keskiössä. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden toimintakykyä ylläpidetään kotikuntoutuksen sekä kotihoidon kuntouttavan hoitotyön avulla. Säännöllisiä palveluja kotihoito, Hulvelan senioriasuminen (=palveluasuminen) sekä tehostettua palveluasumista myönnetään ainoastaan palvelukriteerit täyttävälle asiakkaille. Huvilan senioriasuminen tulee hyödyntää mahdollisuuksien mukaan ennen tehostettuun palveluasumiseen sijoittamista.

Uudet vakanssit - hoitajamitoituksen korjaaminen

Hoito- ja vammaispalvelujen budjetti sisältää 22 uutta vakanssia, joista 21 on lähihoitajan vakanssia ja 1 apulaisosastonhoitajan vakanssi. Lähihoitajan palkkakustannus on noin 50 800 € vuodessa sisältäen tehtäväkohtaisen palkan, erilliskorvaukset, lomarahat, vuosiloma- ja sairauspoissaolojen sijaisuuksiin tarvittavat palkkarahat. Apulaisosastonhoitajan palkkakustannus on noin 37 700 € vuodessa sisältäen tehtäväkohtaisen palkan ja lomarahat. Palkkakustannukset eivät sisällä sivukuluja. Vakanssien palkkakustannukset jakautuvat Rasion ja Ruskon kesken suoritteiden perusteella, kotihoidossa käyntien ja tehostetussa palveluasumisessa hoitopäivien perusteella.

Hoitajamitoitusta korjataan 15 lähihoitajan vakanssilla, tehostetussa palveluasumisessa yhdeksällä vakanssilla ja senioriasumisessa kuudella vakanssilla. Vanhuspalvelulain veloitteen mukaan tehostetun palveluasumisen hoitajamitoituksen tulee olla 0,60 hoitajaa asukasta kohden 1.1.2022 alkaen. Senioriasumisen (palveluasumisen) hoitajamitoituksen tulisi olla 0,3–0,33 hoitajaa per asiakas.

Ruskon Maunulle mitoituksen korjaamiseksi tarvitaan 5, Vahdon Jokituvalle 1 ja Hulvelan Päivänpaisteeseen 3 uutta lähihoitajan vakanssia. Hulvelan Ruskakodin ja Kanervakodin mitoitusta korjataan vähentämällä Ruskakodista kaksi paikkaa ja Kanervakodilta viisi asukaspaikkaa. Näillä asukaspaikka vähennyksillä saadaan poistettua kahden hengen huoneet kyseisistä hoivakodeista. Paikkojen vähentyminen on huomioitu lisäämällä ostopalveluihin määrärahaa.

Hulvelan senioriasumisen hoitajamitoitus on tällä hetkellä 0,27 hoitajaa per asiakas, jotta päästään riittävään mitoitukseen, tarvitaan kuusi uutta vakanssia. Näistä kuudesta vakanssista 1,5 vakanssia

menee toisen yöhoitajan lisäämiseen. Vaihtoehto vakanssien lisäämiselle on se, että osa (hoitoisimmat) asiakkaista siirretään tehostettuun palveluasumiseen ja jatkossa senioriasunnoissa voi asua nykyistä parempi kuntoisia vanhuksia. Tämä vaihtoehto lisää huomattavan määräraha lisäyksen ostopalveluihin.

Uudet vakanssit - varahenkilöiden lisääminen

Budjetti sisältää kuusi uutta varahenkilön vakanssia (lähihoitaja), kotihoitoon kolme, Hulvelan yksiköihin kaksi (yhteiset kolme hoivakotia ja senioriasuminen) ja Ruskon hoivakoteihin yksi.

Hoito- ja vammaispalveluissa on tällä hetkellä 12 varahenkilöä, joista viisi on äkillisiin poissaoloihin ja seitsemän vuosilomiin. Tällä hetkellä hoitajien saatavuudessa on kokonaisuudessaan todella suuria haasteita. Vakinaisiin tehtäviin hakijamäärä on romahtanut ja äkillisiin sijaisuuksiin työntekijää saadaan vain harvoin. Ruskolle rekrytoiminen on erityisen haasteellista. Tämä on johtanut siihen, että oma henkilökuntamme joustaa tulella vapailta töihin, muuttamalla työvuoroja sekä tekemällä kaksi vuoroa peräkkäin. Samaan aikaan kotihoidossa ja Hulvelan senioriasumisessa asukkaiden hoitoisuus lisääntyy ja käyntimäärä sekä käynnillä kuluu enemmän aikaa.

Maksettujen hälytys- ja ylityökorvausten määrä on kasvanut rajusti ja ylittää erilliskorvauksiin budjetoidut palkkarahat (Taulukot 1 ja 2). Huomioitavaa on, että henkilöstön jaksaminen jo ennestään raskaassa hoitotyössä on äärirajoilla. Esimerkiksi kotihoidossa ja Hulvelan senioriasumisessa asukkaiden hoitamiseen tehtyjen käyntien määrä (Taulukot 3 ja 4) on lisääntynyt vuoden aikana, joka edellyttäisi myös perusmiehityksen kasvattamista.

Taulukko 1. Maksetut hälytysrahat ja ylityöt tammi-heinäkuu 2021

Yksikkö	Hälytysrahat	Ylityöt	Kaikki yhteensä	Ennuste vuodelle 2021
Kotihoito	69 160,00 €	116 086,58 €	185 246,58 €	300 000,00 €
Hulvela	13 950,00 €	40 201,51 €	54 151,51 €	92 000 €
Sairaala	9 270,00 €	39 331,76 €	48 601,76 €	82 000 €
Rusko tehpa	11 580,00 €	37 360,45 €	48 940,45 €	84 000 €
Kehitysv.huol	19 250,00 €	29 168,63 €	48 418,63 €	80 000 €
Yhteensä	123 210,00 €	262 148,93 €	385 358,93 €	638 000 €

Taulukko 2. Maksetut hälytysrahat ja ylityöt vuonna 2020

Yksikkö	Hälytysrahat	Ylityöt	Kaikki yhteensä
Kotihoito	44 600,00 €	88 251,52 €	132 851,52 €
Hulvela	11 910,00 €	53 694,80 €	65 604,80 €
Sairaala	11 450,00 €	32 545,60 €	43 995,60 €
Rusko tehpa	7 240,00 €	38 218,00 €	45 458,00 €
Kehitysv. huol	13 710,00 €	28 732,25 €	42 442,25 €

Yhteensä	88 910,00 €	241 442,17 €	330 352,17 €
-----------------	--------------------	---------------------	---------------------

Taulukko 3. Kotihoidon käynnit ja suoritettut työtunnit

Yksikkö	Käynnit 2019	Käynnit 2020	Käynnit 2021 (enn)
Kotihoito	155 287	159 167	182 956
Hulvelan kotihoito	58 866	84 246	93 620

- 3/2020 Hulvelan uusi senioritalo, 26 uutta asiakasta

Taulukko 4. Kotihoidon suoritettut työtunnit

Yksikkö	Käynnit 2019	Käynnit 2020	Käynnit 2021 (enn)
Kotihoito	47 676	50 195	57 258
Hulvelan kotihoito	26 226	25 338	17 153

- 3/2020 Hulvelan uusi senioritalo, 26 uutta asiakasta

Uudet vakanssit - Ruskon tehostetun palveluasumisen apulaisosastonhoitaja

Ruskon tehostettu palveluasuminen sisältää kaksi erillistä yksikköä, toinen yksiköistä Vahdolla. Asiakaspaiikkoja yksiköissä on yhteensä 60. Henkilökuntaa on tällä hetkellä 37 ja ensi vuonna 43 (mitoitus +5 ja vara +1).

Ruskon tehostetussa palveluasumisessa on yksi lähiesimies. Joka vastaa kahden kolmivuorotyötä tekevän yksikön johtamisesta, joista toinen on suuri yksikkö. Esimiehen perustehtävänä tulisi olla yksiköiden johtaminen ja kehittäminen, pitää ajan tasalla vaadittavat suunnitelmat ja ohjeistukset, asiakasmaksupäätösten teko sekä omaisten kanssa tehtävä yhteistyö.

Tällä hetkellä lähiesimiehen työ kuuluu pääsääntöisesti rekrytointiin. Ruskolla vuonna 2020 tehtiin 701 työsopimusta ja ennuste vuodelle 2021 on 815 työsopimusta. Tämä tuo esille jatkuvaan rekrytointiin kuluvan työajan.

Lisäksi jo ensi kesänä esimiehen kesäloman ajaksi ei ole osoittanut ketään sijaista, jolloin Jokituvalta ja Maunulta puuttuisi lähiesimies 4 viikkoa. Tämä syntynyt ongelma liittyy vammaispalvelujen siirrosta hoidon- ja hoivan palvelualueelle, mutta vammaispalveluista ei tässä yhteydessä siirretty yhtä vakanssia. Näin ollen kehitysvammahuollossa on myös tarve esimiehen loman ajaksi järjestää sijainen, joka vie resurssin Ruskolta.

Budjetti sisältää apulaisosastonhoitajan viran Ruskon tehostettuun palveluasumiseen. Vakanssin palkkakustannukset jakautuvat Ruskon ja Rasion kesken yksiköissä hoidettavien asukkaiden hoitopäiväsuoritteiden mukaan.

Tehostetun palveluasumisen ostopalvelu

Vanhuspalvelulain velvoite nostaa hoitajamitoitusta nostaa myös ostopalvelujen kustannuksia. Lisäksi tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen uusi hankintasopimus on tullut voimaan elokuussa 2021. Uusitun asiakasmaksulain voimaantulon jälkeen asiakkailta ei saa periä erikseen

aterioista maksuja, jolloin aterioiden kustannukset nostavat hoitopäivänhintaa noin 15 €:lla per hoitopäivä.

Tehostetun palveluasumisen ostopalveluihin on budjetoitu Raisiossa 1 020 000 €:a ja Ruskolla 64 000 €:a enemmän kuin vuodelle 2021. Raision talousarviossa palvelun hinnankorotukseen on budjetoitu 490 000 € ja omassa tuotannossa seitsemän paikan vähentymisen korvaamiseen 337 000 €.

Lisäksi vuonna 2022 intervallihoito siirretään pois sairaalan kuntoutusosaston tiloista Päivänpaisteen tiloihin. Siirto vähentää kahdeksan tehostetun palveluasumisen paikkaa. Ostopalveluihin on varattu määrärahat 190 000 € neljän paikan korvaamiseen.

Tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen budjetin määrärahojen riittävyyden epävarmuutta lisää se, että vuoden 2022 ostopalvelujen hoitopäivänhinnasta ei ole tarkkaa tietoa. Lisäksi epävarmuutta lisää yhä vanhempien kuntalaisten määrän kasvu, johon tässä budjetissa hyvin niukka euromääräinen varautuminen.

Muut talousarviossa huomioidut kustannukset

Palkkojen erilliskorvaukset tulevat ylittymään heinäkuun toteuman perusteella yli 500 000€. Kotihoidon osalta erilliskorvauksiin on talousarviossa lisätty 60 000€. Talousarvioon esitettyjen uusien varahenkilövakanssien odotetaan vähentävän maksettujen erilliskorvausten määrää hälytysraha ja ylityökustannusten vähentyessä.

Heinäkuun toteuman perusteella ICT kustannuksiin on budjetoitu 15 000 € sekä matkustus- ja kuljetuspalveluihin 13 000 € lisää.

Hulvelan tilavuokrat ovat poikkeuksellisesti ulkoisina kuluina hoito- ja vammaispalveluissa. Hulvelan tilavuokran kasvuun on budjetoitu 35 000 € lisää.

Talousarviossa ei ole huomioitu koronasta aiheutuvia kustannuksia, kuten hoitotarvikekustannusten kasvua (lähinnä kasvomaskit) eikä ostopalveluna järjestettyä intervallihoidon kasvua. Intervalliyksikkö sairaalan kuntoutusosastolla on ollut suljettuna maaliskuusta 2020 alkaen, koska osasto on toiminut infektiotautiosastona.

Toimintatuotot

Talousarviossa toimintatuottojen budjetoinnin haasteellisuutta lisää uusittu asiakasmaksulaki, joka tuli voimaan 1.7.2021. Laki muutti tehostetun palveluasumisen asiakasmaksujen laskemisen periaatteet. Lisäksi kotihoidon asiakasmaksutaulukko muuttui.

Toimintatuotot on budjetoitu vuoden 2021 heinä- ja elokuun tulokertymän perusteella.

Vammaispalvelut 2022

Vammaispalveluissa budjettiin suurin vaikuttava tekijä on asiakkaiden palvelutarpeessa tapahtuneet muutokset, jotka ovat toteutuneet jo vuoden 2021 aikana.

Kehitysvammahuollossa budjettilisäys on noin 600 000 €, josta Ruskon osuus on 71 000 €. Suurin kustannus 475 000 € syntyy yhden asiakkaan hoidon järjestämisestä. Työosuusraha on korotettu jo vuoden 2021 aikana, jonka kustannusvaikutus on 12 000 € vuodessa (Rusko 1 200 €). Tehostetun palveluasumisen ostopalveluihin kohdistuu 3,5 %:n indeksikorotus, joka on yhteensä noin 33 000 €, Rusko 13 000 €.

Vammaispalveluissa budjettilisäys on noin 400 000 €. Raisiossa kaksi uutta asiakasta tehostetun palveluasumisen ostopalveluun ja Ruskolla yksi asiakas palveluasumiseen. Myös vammaispalvelujen asumispalveluihin kohdistuu indeksikorotukset, yhteensä noin 43 000 € (Rusko 8 000 €). Lisäksi avustajien palkkaukseen ja vammaisille annettuihin avustuksiin on tehty budjettilisäys.

Kuntoutuspalvelut 2022

Asiakaspalvelujen oston on lisätty 54.000 €. Asiakasmäärät ja palvelutarpeet ovat kasvaneet erityisesti puheterapiassa, kehitysneuvolassa ja lääkinnällisessä kuntoutuksessa. Apuvälinepalveluiden asiakasmäärä on lähes tuplaantunut. Palveluja täydennetään ostopalvelulla hoitotakuun täyttämiseksi ja näin vältämme mahdolliset uhkasakot. Noudatamme sairaanhoitopiirin toimintakäytäntöjä fysio-, toiminta- ja puheterapiassa sekä Käypä hoito -suosituksia, jotka ohjaavat palvelujen priorisointia ja kiireellisyuden arviointia. Fysioterapian toimintakäytännöt uusittiin vuonna 2021. Apuvälinepalveluissa noudatamme valtakunnallisia apuvälineiden luovutusperusteita. Kuntoutusta toteutetaan yksilökäyntien ohella myös ryhmätoimintana. Ryhmiä on enimmillään 10 viikossa. Yksilökäyntejä toteutetaan harkiten ja resurssit huomioiden. Monialaisessa toiminnassa hyödynnämme yhteisvastaanottoja, jolloin asiakkaiden käyntimääriä voidaan vähentää.

Talousarviossa on jatkettu tänä vuonna jo ollutta määräaikaista apuvälinehuoltajan oppisopimusvakanssia 30.6. asti, jotta opinnot voidaan suorittaa loppuun. Nykyinen huoltaja jää eläkkeelle vuonna 2022. Apuvälinepalvelussa on yksi vakituinen huoltajan vakanssi, joka palvelee kaikkia raisiolaisia asiakkaita sekä yhteistyökumppaneita. Raisio ja Rusko kuuluvat erillisinä kuntina sairaanhoitopiiriin Alueelliseen apuvälinekeskukseen. Raision apuvälinehuoltajan palveluja ei ole mahdollista laajentaa Ruskolle. Ruskolaisten apuvälineiden huolto on järjestetty Ruskon kunnan taholta. Apuvälinepalveluissa asiakasmäärät kasvavat väestön ikääntyessä.

Perhe- ja sosiaalipalvelut 2022

Perhe- ja sosiaalipalveluiden organisaatiouudistuksen jälkeen budjetti on laadittu ensimmäistä kertaa nykymuodossaan. Perhe- ja sosiaalipalveluiden budjetti koostuu aikaisemmin erillisistä perhepalveluiden noin 10 miljoonan ja aikuissosiaalityön noin 5 miljoonan budjeteista.

Perhe- ja sosiaalipalveluiden keskeisimpänä tavoitteena vuoden 2022 osalta tulee olla yhteisten, konkreettisten yhteistyö- ja toimintatapojen kehittäminen sekä systeemisen työotteen käyttöönotto. Perhe- ja sosiaalipalveluiden palvelualueen painopistettä on aktiivisesti pyritty siirtämään sosiaalihuoltolain edellyttämällä tavalla ehkäisevään toimintaan ja tätä työtä jatketaan. Painopisteen siirtäminen ehkäisevään toimintaan ei kuitenkaan vielä näy korjaavien palveluiden kustannusten vähenemisenä. Perhe- ja sosiaalipalveluiden ennalta ehkäisevien työmuotojen haasteena voidaan myös pitää sitä, että ne tavoittavat asiakkaat liian myöhäisessä vaiheessa. Erittäin ratkaisevaa koko Perhe- ja sosiaalipalveluiden kannalta on se, miten kunnan peruspalvelut (neuvola, varhaiskasvatus ja koulutoimi) arjessaan toimivat ja puuttuvat jo varhaisessa vaiheessa havaitsemiinsa haasteisiin.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa ei ole suurien investointien tarvetta. Uusia vakansseja tullaan esittämään yhteensä neljä, joista yksi Jokelan päiväkeskukseen, yksi lastensuojeluun ja kaksi systeemisen työotteen käyttöönottoon. Konkreettisin kehittämisen kohde tulee olemaan aikuissosiaalityön ja perhepalveluiden yhdistämisen jälkeen yhteisten toimintatapojen ja –kulttuurin luominen.

Koronan kokonaisvaikutuksista voidaan sanoa, että lyhyellä tarkastelujaksolla sillä on ollut kustannuksia laskeva vaikutus, mutta pidemmällä aikavälillä merkittävänä uhkana on ”palveluvelan”

konkretisoituminen ja kustannusten kasvu pitkittyneiden ja hankaloituneiden tilanteiden johdosta aikuisten ja lapsiperheiden keskuudessa.

Pääosin vuonna 2015 voimaan tullut Sosiaalihuoltolaki on lisännyt kunnan tehtäviä ja tuonut aivan uusia asiakasryhmiä palvelujen piiriin. Sosiaalihuoltolakiin kirjattiin kuntien velvollisuudeksi tarjota matalan kynnyksen palveluja, jotka voidaan tuottaa joko omalla työllä tai ostopalveluina. Perheiden sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden tarpeen ei uskota vähenevän vuoden 2022 aikana ja esimerkiksi asumispalveluiden kasvuun ollaan varauduttu.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa tarve korjaavimpiin, raskaampiin ja kalliisiin palveluihin, kuten lastensuojelun sijaishuollon palveluihin on edelleen suurta. Kodin ulkopuolisissa sijoituksissa perhehoidon osuus on jo useamman viime vuoden ollut laitoshoidon osuutta suurempi. Kodin ulkopuolisten sijoitusten osalta ei ole odotettavissa suuria muutoksia vuoden 2022 osalta.

Nykyiseen hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite, jonka mukaan lastensuojelun vähimmäishenkilöstömitoituksesta säädetään lailla. Vuonna 2022 yhdellä lastensuojelun ammattilaisella voi lain mukaisesti olla enintään 35 lasta asiakkaanaan ja vuonna 2024 enintään 30 lasta. Tämän hetkisten tietojen mukaan asiakasmäärät tulevat asettumaan lainsäädännön edellyttämälle tasolle, mutta tähän tulee olla mahdollisuus reagoida tarvittaessa vuoden 2022 aikana asiakasmäärien mahdollisten muutosten seurauksena.

Tukiasuntojen suhteen tulemme saavuttaman asetetut tavoitteet ja toimintaa pystytään tulevaisuudessa paremmin kehittämään asiakasmäärän laskun myötä. Ratkaistavia kysymyksiä tulevat olemaan miten paljon meillä voi olla tukiasuntoja, jotta pystymme tarjoamaan laadukasta palvelua ja miten profiloimme tukiasuntojen asiakkaat? Tavoitteena tulee olla asiakkaiden tavoitteellinen, suunnitelmallinen ja vaikuttava tukeminen siten, etteivät he enää jatkossa tarvitsisi tukiasumista. Päiväkeskusten toimintojen ja muiden sosiaalityön matalan kynnyksen työtapojen kehittämistä tullaan yhä jatkamaan ostopalveluiden käytön hillitsemiseksi.

Toimeentulotukimenoissa ei ole korotuspaineita, organisaatiouudistukseen jälkeen meidän tulisi pystyä aikaisempaa tehokkaammin ja kokonaisvaltaisemmin asiakkaitamme ja vähentämään esimerkiksi päällekkäistä taloudellisen tuen myöntämistä.

Sote-lautakunta 28.9.2021 § 125: Jokelan päiväkeskuksen ohjaajan vakanssia ei perustettu, mutta lautakunta päätti perustaa psykiatrisen sairaanhoitajan uuden vakanssin ja ostopalveluja vähennetään vakanssin henkilöstökustannuksia vastaavalla summalla.

Suun terveydenhuolto 2022

Suun terveydenhuollossa tulee edelleen vuonna 2022 näkymään koronapandemian vaikutuksia. Ns. hoitovelkaa on edelleen vuoden 2020 sulkujen vuoksi. Varsinkin ns. puolikiireellisen hoidon tarve on lisääntynyt. Tämä näkyy eniten ostopalvelun käytössä. Vuonna 2019 ostopalveluun käytettiin 136.500 €, vuonna 2020 225.918 € ja vuoden 2021 ennuste on 360.000 €. Vastaavasti Ruskolla käytettiin vuonna 2019 ostoihin 12.232 €, vuonna 2020 24.793 € ja vuoden 2021 ennuste on 47.000 €. Talousarvioon lisätty asiakaspalvelujen ostoihin Rasion osalta noin 240.000 € ja Ruskon osalta 39.000 €. Palvelut ovat lakisääteisiä.

Hoitoajat ovat tehostettujen hygieniatoimien takia normaalia pidemmät. Myös suojaimiin ja hoitotarvikkeisiin kuluu aiempaa enemmän rahaa. Myös aikojen viime hetken peruutuksia tulee helposti, koska asiakkaalla ei saa olla hoidettaessa minkäänlaisia hengitystieinfektioita.

Maksutuottoja saatiin vuonna 2019 936.151 € Raisiossa ja Ruskolla 227.651 €. Vuonna 2020 maksutuottoja saatiin Raisiossa 722.236 € ja Ruskolla 193.573 €. Vuoden 2021 maksutuotot näyttäisivät olevan jonkin verran korkeampia kuin 2020, mikäli loppuvuodesta ei tule yllättäviä käänteitä esim. pandemiassa.

Vuoden 2022 suun terveydenhuollon maksutuottokertymään vaikuttaa lisäksi 1.1.2022 voimaan tuleva asiakasmaksulain muutos (1201/2020), jonka perusteella myös suun terveydenhuollon maksut huomioidaan asiakasmaksujen enimmäismääriä tarkasteltaessa. Muutoksen on arvioitu vaikuttavan kuntien talouteen suun terveydenhuollon osalta 9.9 miljoonalla eurolla (Raision osalta laskennallisesti noin 50.000 € ja Ruskon osalta noin 15.000 €) Toimenpiteiden yhteisvaikutusta on vaikea arvioida, koska toimenpiteet vaikuttavat toisiinsa maksukaton kautta. Laki edellyttää myös muutoksia potilastietojärjestelmään.

Edellä mainittu lakimuutos siirtää asiakasmaksujen laskutuksen kokonaan kunnan vastuulle. Ostopalvelupaikoissa ei enää voi laskuttaa asiakasmaksun osuutta eikä hammasteknikon laskua voi antaa suoraan asiakkaalle. Kunnan tulee siis kirjata ja laskuttaa kaikki ostopalvelussa tehdyt toimenpiteet ja laskuttaa ne itse. Työmäärä on iso ja se tulee tehdä ilman kohtuutonta viivettä. Tähän tarvitaan lisätyövoimaa. Talousarvioehdotuksessa esitetään 50 %:n hammashoitajan vakanssin muuttamista 100 %:n vakanssiksi.

Investointiosiossa on yksi hammashoitoyksikkö Raision alueelle. Hammashoitoyksiköt (joita yhteistoiminta-alueella on 23 kpl) ovat käytössä kuluvia laitteita. Ikääntyminen aiheuttaa runsasta korjaustarvetta, potilasaikojen peruutuksia ja huoltokustannuksia. Käyttöikä on noin 10 - 15 vuotta. Ikääntyneisiin laitteisiin on vaikea ja lopulta mahdotonta saada varaosia. Vanhimmat hoitokoneet ovat vuosilta 2005 ja 2001.

Työllisyyspalvelut 2022

Työllisyyspalveluiden vuosi 2022 tulee olemaan muutosten täyttämä. Keskeisimmin toimintaan tulee vaikuttamaan vuoden 2023 alussa toimintansa aloittavat HV-alueet. Tällöin työllisyyspalveluissa kuntouttavan työtoiminnan parissa työskentelevät työntekijät tulevat siirtymään hyvinvointialueille. Kuntaan jäävä henkilöstö tulee tässä yhteydessä siirtymään kaupunkikehityspalveluiden yhteyteen.

Valmistelutyö HV-alueiden käynnistymiseen liittyen rytmittää tulevaa vuotta. Keskeiset toimet tulevat keskittymään yhteistyön sujumiseen HV-alueiden ja kunnan välillä. Eli siihen kuinka tehokkaat ja vaikuttavat palvelut turvataan asiakkaille, joiden pääasiallisen palvelun järjestää HV-alue.

Omassa toiminnassa tulemme edelleen kehittämään paja ympäristön opinnollistamista yhdessä Rasekon kanssa. Myös oppisopimustyöllistämisen edistäminen tulee vahvistumaan niin alueen yritysten kuin kunnankin kanssa. Tarkoituksena on asiakkaiden osaamista vahvistamalla lievittää kohtaantohaastetta.

Alueellista yhteistyötä tullaan tekemään erityisesti TYP-läntisten kuntien alueella liittyen TE2024 uudistukseen, jossa TE-toimistojen tehtävät tulevat siirtymään kunnille.

Työllisyysmäärärahoja tullaan edelleen kohdistamaan erityisesti sekä nuoriin että velvoitetöyllistämisen piirissä oleviin asiakkaisiin. Työllisyysmääräraha esitetään pidettäväksi 785 000 eurossa, tällä summalla pystytään vuositason työllistämään noin 60-70 henkilöä.

Kuntouttavan työtoiminnan osalta on nähtävissä asiakasmäärän kasvua. Tähän pyritään vastaamaan kahdella määräaikaisella ja yhdellä vakituisella vakanssilla sekä

ostopalvelubudjetoinnin lisäämisellä. Lain mukaan palvelua tarvitseville asiakkaille on hankittava heille sopiva palvelupaikka.

TE-toimiston kanssa Raision työllisyyspalveluilla on vuoden 2023 loppuun saakka voimassa aiesopimus, joka osaltaan turvaa lähipalvelut raisiolaisille työttömille. Yhteistyötä TE-toimiston, Kelan ja muun yhteistyöverkoston kanssa on tarkoituksenmukaista edelleen kehittää niin, että palvelun vaikuttavuuteen kiinnitetään huomiota entistä laajemmin.

Vuoden 2022 osalta työttömyysprosentti pyritään palauttamaan koronaa edeltäneelle tasolle, eli 6-7% väliin.

Vastaanottotoiminta 2022

Terveysaseman toiminnalla on merkittävä asema terveydenhuollossa. Noin puolet asukkaista käyttää vuosittain terveysaseman palveluita. Terveysaseman lakisääteisiä toimintoja ovat lääkärin ja hoitajan vastaanottojen lisäksi mm. rokotustoiminta, erilaiset terveystarkastukset ja erityisvastaanotot, kuten diabetes, astma, psykiatrisen sairaanhoitajan ja fysioterapeutin vastaanotot.

Vuonna 2020 Raision terveysaseman toiminta muuttui merkittävästi koronapandemian takia. Terveysasemalle erotettiin hengitystieinfektiovastaanotto väliseinällä, ja resursseja jouduttiin kohdistamaan koronapotilaiden testaukseen, jäljitykseen, seurantaan ja hoitoon. Tämä lisäsi kustannuksia ja vähensi tuloja. Vuonna 2021 tämä poikkeuksellinen toiminta on jatkunut. Vuonna 2021 koronanäytteiden ottoon, jäljitykseen ja karanteeni- ja eristysmääräysten välittämiseen on jouduttu palkkaamaan ylimääräisiä hoitajia. Tämän hetkisen arvion mukaan tämä työ jatkuu myös vuonna 2022. Vuoden 2021 aikana koko väestö saa kaksi koronarokotusta. Tämä ylimääräinen työ on vaatinut myös lisää työvoimaa. Tällä hetkellä valmistellaan väestön kolmatta rokotuskierrosta vuonna 2022, toteutuksesta ei ole vielä päätöksiä. Vuoden 2022 budjettiin on varattu 8 ylimääräisen hoitajan työpanos 6 kuukauden ajaksi, 120 000 €. 3. rokotuksen kulut tarkentuvat, kun rokotuksen laajuus tiedetään. Myös lääkärijonot ovat pidentyneet, kun 2 lääkäriä on irrotettu normaalista vastaanottotoiminnasta hengitystieinfektio-poliklinikalle. Yksi lääkäri on tehnyt päivittäin eristys- ja karanteenimääräyksiä. Kun nämä lääkärit ovat poissa väestön muiden sairauksien hoidosta, ei-kiireellinen lääkärijono on pidentynyt. Yhden tilapäisen terveyskeskuslääkärin työpanosta esitetään vuoden 2022 ajaksi ruuhkan purkamiseen. Henkilöstökustannus tästä on 80 000 €. Valtio on tähän asti korvannut koronapandemian kuluja. Vuoden 2021 korvaukset ovat vasta valmistelussa ja vuoden 2022 osalta valtio ei ole tehnyt päätöksiä koronakorvauksista. Raision terveysaseman hoitamat koronanäytteenotto, infektiovastaanotto ja jäljitys aiheuttavat kustannuksia myös Ruskolle ruskolaisten käyntien osalta.

Ruskon terveysasemalle esitetään uutta terveyskeskuslääkärin virkaa, henkilöstökulut 80 000€. Viran perustaminen tuo maksutuloja arviolta 10 000€/vuosi, joten nettokustannus sivukuluineen on 70 000€/vuosi. Ruskolla on tällä hetkellä 3 terveyskeskuslääkärin vakanssia ja ylilääkärin vakanssi. Ruskon terveysterveystoimintaan on lisätty lääkäriresurssia viimeksi vuonna 2011, kymmenen vuotta sitten. Rusko on muuttovoittoinen, vahvasti kasvava kunta. Kunnan asukasmäärä on lisääntynyt noin 10 % v:sta 2011 ollen nyt 6356. Syntyvien lasten lukumäärä on enemmän kuin kaksinkertaistunut. Vuonna 2011 syntyi n 30 lasta, vuonna 2019 jo 60. Vuonna 2021 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana on jo syntynyt 32 lasta. Ruskolla iäkkäiden 75 vuotta ja vanhempien kuntalaisten määrä on lisääntynyt yli 30 %:lla viimeisen 10 vuoden aikana. Vanhemmissa ikäryhmissä esiintyy erilaisia perussairauksia, jotka tarvitsevat säännöllistä hoitoa ja seurantaa. Ikäihmiset käyttävät erityisesti terveyskeskuksen lääkäripalveluita ja palvelujen tulee olla säännöllisiä ja oikea aikaisia. Toimiva perusterveydenhuolto on yhdenvertaisen ja kustannustehokkaan terveydenhuoltojärjestelmän edellytys. Pysyvät hoitosuhteet, kokeneet ja sitoutuneet terveyskeskuslääkärit vähentävät tehokkaimmin yhteispäivystyksen käyntejä, erikoissairaanhoidon lähetteitä ja tarpeettomien

tutkimusten määrää ja näin saavutetaan kustannussäästöjä. Ilman oikeaan aikaan hoitoon pääsyä pitkäaikaissairaudet ja akuutit sairaudet pahenevat ja kustannukset moninkertaistuvat. Kymmenen vuoden aikana perusterveydenhuollon toimintaympäristö on muuttunut huomattavasti. Lainsäädännön tuomat uudet tehtävät ovat lisääntyneet, tutkimusmahdollisuudet ovat lisääntyneet ja erikoissairaanhoidosta on siirretty uusia potilasryhmiä perusterveydenhuollon hoitoon. Tällä hetkellä lääkärin resurssin vähyys on aiheuttanut lääkärin ajanvarausvastaanoton jonon pidentymisen. Seuraavissa lääkäripalveluissa on liian vähän resurssia: kotihoidossa, tehostetun palveluasumisen yksiköissä, äitiys- ja lastenneuvolassa sekä kouluterveydenhuollossa. Tästä on seurannut lisääntyvää ylityötä ja kuormittumista lääkäreille.

Hoitotarvikejakelussa kustannukset ovat nousseet merkittävästi jo parin vuoden ajan, erityisesti diabeteksen seurantaan käytettävät verensokerisensorit ovat lisänneet kustannuksia. Niiden käyttö perustuu sairaanhoitopiirin linjaukseen. Tehokkaamman verensokeriseurannan avulla ehkäistään pitkäaikaisia liitännäissairauksia. Kustannusten hillitsemiseksi otetaan käyttöön myös muita tukevia toimia, näistä yhtenä tehokkaimpana monialaisen elintapaohjauksen integrointi osaksi sairauden ennaltaehkäisyä ja hoitoa. Hoitotarvikkeisiin on varattu tämän vuoden toteuman perusteella Raisioon 50 000€ ja Ruskolle 20 000€ lisää.

Laboratoriokustannukset ovat kasvaneet merkittävästi koronapandemian aikana. Pelkästään koronanäytteiden laskutus tammi-kesäkuussa 2021 yli 500 000€. Laboratorion kulut ovat ylittyneet lähes tämän verran. Valtion korvausta näihin kuluihin odotetaan. Vuodelle 2022 laboratorion koronakuluihin on arvioitu Raisiossa 250 000€, Ruskolla 80 000€. Nämä luvut alittavat merkittävästi tämän vuoden toteutuman.

Terveysneuvonta panostaa matalan kynnyksen ja ennalta ehkäisevän toiminnan kehittämiseen. Pandemia on aiheuttanut hoitovelkaa niin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kuin lastenneuvolassakin. Terveysneuvonnan henkilökunta on osallistunut väestön koronarokotuksiin vuoden 2021 aikana. Terveysneuvonnan toiminta on kaikinensa lakisääteistä. Opiskeluterveydenhuollon osalta toiminta laajeni vuoden 2021 syksyllä, kun Naantalın Rasekon yksikkö siirtyi Raisioon.

Valtioneuvosto muutti seulonta-asetusta 12.8.2021. Suolistosyövän seulonta alkaa uutena toimintana koko maassa vuonna 2022. Asetus koskee 60-68 vuotiaita vuonna 2022, kustannus 50t€. Kohdunkaulan syövän seulonta laajenee uuden asetuksen mukaan 65 vuotiaisiin, kustannus 6t€.

Sote-lautakunta 28.9.2021 § 125: lautakunta päätti lisätä terveyspalvelujen palvelualueen tuottoihin 500.000 euroa mahdollisia koronakorvauksia varten.